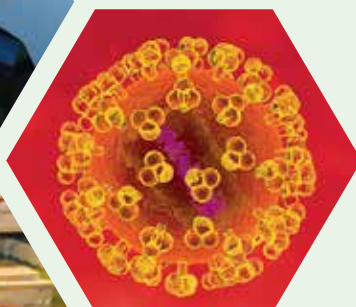

Årsmelding

HivNorge

2013

HivNorges oppgave er å sikre hivpositives rettigheter og interesser i samfunnet.

Vi arbeider aktivt med å skape større forståelse for hivpositives situasjon, samt bekjempe frykt, fordommer og diskriminering av hivpositive.

HivNorge er aktivt til stede når avgjørelser blir tatt, for å påvirke beslutningstakere i saker som angår mennesker berørt av hiv.

Dessuten skal vi bidra til bedre kunnskap om hiv for å hindre videre spredning av viruset.

Nye redskaper må til

I 2013 markerte HivNorge at det var 25 år siden organisasjonen ble stiftet, den gangen under navnet Pluss. Og for de som ikke kjenner historien til organisasjonen så godt, kan vi nevne at vi etter hvert slo oss sammen med Landsforeningen mot AIDS - som Pluss/LMA - men i 2005 ble navnet endret til HivNorge.

Kjært barn har mange navn osv., men uansett navn har organisasjonen gjennom alle disse årene vært en viktig, kompetent og synlig aktør på hivfeltet, innen likemanns- og opplysningsarbeid - og ikke minst når det gjelder å sikre hivpositive rettigheter i hele landet.

Mye har endret seg i løpet av de 25 årene, og det skal vi være veldig glad for, men hvordan ser det ut framover? Hvilke oppgaver bør HivNorge konsentrere seg om i årene som kommer?

Å stå på for rettighetene til mennesker som lever med hiv vil nok være nødvendig så lenge vi finnes her i landet. Å bekjempe diskriminering, stigmatisering og straffefølgelse av mennesker som lever med en kronisk diagnose, er den fremste oppgaven til en rettighetsorganisasjon som HivNorge. Med det følger også innsats for å bidra til at folk som lever med hiv skal kunne leve fulle, rike liv, uten fortielse, frykt og skam. HivNorge vil også her være en støttespiller for det økende antall mennesker som lever med hiv i Norge.

Helsemyndighetens strategiplan mot hiv og aids, Aksept og Mestring, har to overordnede mål: 1) nysmitte, særlig blant grupper med høy sårbarhet for hiv, skal reduseres, og 2) alle som lever med hiv skal sikres god behandling og oppfølging. Dette er også i tråd med HivNorges målsettinger.

Det er imidlertid behov for intensivering og nytenkning om hvordan disse målene kan oppnås. Ikke bare i innhold, men også hvordan feltet organiseres. Vi vet at Helsedirektoratet er i gang med et arbeid som skal se på disse spørsmålene, og det er å håpe at helsemyndighetene våger å ta de riktige avgjørelsene.

Vi vil påstå at det er stort potensial for forbedringer innen feltet når det gjelder koordinering, planlegging og samarbeid mellom aktørene. Man må ta nye grep, omfavne nye ideer, samtidig som man må bygge på strategier som har vist seg å virke før, og som fortsatt vil virke både i dag og i morgen.

Gjennom vår rådgivningstjeneste erfarer vi at det er en stor mangel på kunnskap om hiv og smitteveier blant helsepersonell og andre som kommer i kontakt med hivpositive gjennom sitt arbeid. Til tider opplever vi også motstand mot å ta innover seg ny kunnskap om hiv. Vi må finne fram til nye metoder og redskaper som kan bidra til å minske fordommer som rammer hivpositive i møte med den offentlige forvaltningen.

Vi mener at informasjonsvirksomhet som den vi og andre driver om hva hiv og medisineren kan gjøre med kroppen, dens funksjoner og helsetilstand, og bevisstgjøring på hva man bør ta opp med behandlende lege, seminarer om å leve et kvalitativt godt liv med en hivdiagnose, samt informasjonsvirksomhet om hivpositives rettigheter og plikter i samfunnet, er virksomhet som bør prioriteres. Vi må få innført tiltak som på

en langt bedre måte enn i dag kan ivareta hivpositives psykososiale behov. Det må gis rom for at den enkelte skal kunne våge å møte andre i samme situasjon, for å dele egne og lære av andres erfaringer og strategier som kan bidra til å gjøre livet med hiv til et godt liv. Sosiale arenaer og møteplasser vil være viktige for hivpositive i lang tid fremover, og de vil også være viktige for å synliggjøre hivpositive som ressurs både i arbeidet for å bedre levekårene for egen gruppe og i det forebyggende arbeidet fordi slike arenaer vil være med på å synliggjøre strategier og erfaringer som kan benyttes.

Vi mener også at det bør gjøres en innsats for å bedre kunnskapen om hiv i den allmenne helsetjenesten, for å bedre hivpositives tilgang til helsetjenester og vil dessuten være et viktig bidrag for å forebygge smittespredning, ikke minst fordi behandlingsapparatet vil kunne møte pasienter med økt kunnskap og mindre fordommer. Det vil også kunne bidra til at flere hivpositive vil kunne diagnostiseres langt tidligere enn i dag.

I sitt regjeringsgrunnlag sier den nye regjeringen at den vil «Forsterke innsatsen mot nysmitte av HIV og forbedre de HIV-smittedes livssituasjon.» Det er alt som står, men det er grunn til å hilse erklæringen velkommen. Vi håper den nye regjeringen med dette ser en anledning til å forsterke samarbeidet med det sivile samfunn som et redskap for nettopp å nå disse målene, og at alle gode intensjoner ikke drukner i en byråkratisk mølje.

HivNorge skal arbeide for å sikre hivpositives rettigheter og interesser, blant annet skape en større forståelse i offentligheten for hivpositives situasjon og være med å påvirke beslutninger som angår hivpositive og andre berørt av hiv og aids.

Vårt påvirkningsarbeid retter seg i hovedsak mot følgende målgrupper:

- Politikere
- Embetsverket
- Helsearbeidere
- Sivilt samfunn
- Allmennheten

Vår juridiske kompetanse er viktig i store deler av vårt påvirkningsarbeid overfor lovgiver og andre aktører.

Dette arbeidet er sammensatt. En del av påvirkningsarbeidet dreier seg om å følge opp pågående lovarbeid gjennom høringsuttalelser, møter m.m. På dette feltet har det vært, og vil i lang tid fremover være, mange og tunge saker som krever at vi som interesseorganisasjon følger utviklingen nøye.

En annen del av påvirkningsarbeidet dreier seg om det vi kan kalle lovtomme rom. Gjennom blant annet vår rådgivningstjeneste oppdager vi med jevne mellomrom at problemstillinger i forhold til hiv ikke er tenkt gjennom fra lovgivers og andre myndigheters side.

En viktig del av påvirkningsarbeidet er at vi følger med i utviklingen av lovfeltene og er i forkant med å reise problemstillinger knyttet til hiv overfor lovgiver, ulike offentlige etater og andre aktører. Som eksempler kan her nevnes endringene i både veldferdslovgivningen, arbeidet med pasientregisteret og den generelle personvernlovgivningen.

Jevnlig kontakt med embetsverket og øvrig forvaltning bidrar til gjensidig overføring av kunnskap og HivNorge kan gjennom denne kontakten bidra til at det vår kunnskap skaper endringer i rammevilkårene for hivpositive.

HivNorge har et utstrakt samarbeid med helsearbeidere i spesialist- og primærhelsetjenesten. Gjennom brukerråd bidrar HivNorges medlemmer og tillitsvalgte til å påvirke foretakene i å gi bredere behandlingstilbud, i dette arbeidet er det hivpositive som deltar med støtte fra sekretariatet.

HivNorge er som den største aktøren på hivfeltet en naturlig kilde til kunnskap for siviltsamfunnsaktører. Dette gir seg blant annet utslag i at en rekke aktører på feltet er organisasjonsmedlemmer i HivNorge og benytter seg av vår kompetanse.

Høringer: HivNorge avga i januar 2013 høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende "Syseutvalget" som høsten 2012 la frem NOU 2012:17 "Om kjærlighet og kjøletårn", med blant annet forslag til nye bestemmelser i straffeloven vedrørende straff for smitteoverføring og risiko for smitteoverføring av smittsomme sykdommer som medfører betydelig skade på kropp eller helse. Utvalget ble opprettet i kjølvannet av straffelovrevisjonen som resulterte i straffeloven 2005 etter initiativ fra HivNorge.

Syseutvalgets flertall ser behovet for en egen bestemmelse i straffeloven som omhandler smitteoverføring og risiko for smitteoverføring av sykdommer som medfører overføring av en smittsom sykdom som medfører betydelig skade på kropp eller helse. HivNorge sa seg enig med utvalgets flertall av flere grunner. HivNorge oppfatter den foreslåtte tekst som en generell bestemmelse som ikke retter seg mot overføring av hivsmitte spesielt ettersom den ikke lenger er knyttet opp mot smittevernlovens begrep allmennfarlig smittsom sykdom.

HivNorge mener dessuten at bestemmelsen er dynamisk og tar opp i seg en medisinsk utvikling som blant annet gjør at hivpositive på vellykket behandling ikke lenger utgjør noen reell smitterisiko. HivNorge er av den oppfatning at en egen bestemmelse om smitteoverføring og smitterisiko vil føre til en mer forutsigbar rettstilstand.

HivNorge gir klart uttrykk for at det bare er der smitte faktisk er overført at bestemmelsen skal komme til anvendelse og ikke skal kunne ramme tilfeller der man utsetter andre for smitterisiko. HivNorge mener at hivpositive på vellykket behandling må anses å ha tatt forsvarlige smitteverntiltak og dermed ikke utgjør noe reell smitteoverføringsrisiko.

HivNorge har forsøkt å få til et samarbeid i påvirkningsarbeidet, men synspunktene fra de ulike aktørene på feltet er så ulike at dette ikke lot seg videreføre etter at utvalget hadde avgitt sin innstilling. HivNorge har arrangert to debattmøter der hiv og straff har vært på dagsordenen med internasjonale og nasjonale deltagere.

HivNorge har i mange år arbeidet for at hivpositive skal få adgang til assistert befruktning og arbeidet har resultert i at "Syseutvalget" foreslo en endring i bioteknologiloven

som åpner for slik behandling. I ettertid har HivNorge vært i løpende kontakt med departementet og Bioteknologinemnda for å sikre at denne endringen ble vedtatt og skulle tre i kraft. Lovendringene trådte i kraft fra 1. juli 2013.

HivNorge har avgitt høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende forslag til endringer i spesialisthelsetjenesteloven m.m. og oppnevning av kontaktperson. Forslaget gikk ut på å endre benevnelsen fra koordinator og fjerne kravet om at denne skulle være lege. HivNorge stilte seg i sitt hørings svar skeptisk til navneendringen blant annet på grunn av den nyopprettede hivkoordinatorfunksjonen ved Sørlandets sentralsykehus og arbeidet med å få opprettet lignende funksjoner ved andre sykehus. Forslaget om at innehaveren av funksjonen ikke trengte være lege ble støttet av HivNorge med en presisering om at funksjonen måtte ligge på et så lavt nivå som mulig i foretaket og at det burde stilles krav til at en slik koordinatorfunksjon blir besatt av en sykepleier.

Helse- og omsorgsdepartementet inviterte til høring vedrørende forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov. Noe av bakgrunnen for dette var HivNorges arbeid i forbindelse med Oslo universitetssykehus forsøk på å opprette et nasjonalt kvalitetsregister for hiv - NORHIV. HivNorge var enig med departementet i at det burde være to lover, en lov om behandling av opplysninger ved ytelse av helsehjelp - pasientjournallov, og en lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger - helseregisterlov. HivNorge ga uttrykk for at det for begge lovers vedkommende var viktig å ivareta personvernet på en slik måte at det underbygger tillitsforholdet mellom behandler og pasient. Godt personvern gir etter HivNorges mening god pasientsikkerhet.

Annet påvirkningsarbeid: HivNorge har i 2013 vært i dialog med Helsedirektoratet

Statsråd Rigmor Åserud og fungerende generalsekretær i HivNorge Arne Walderhaug på HivNorges stand under Skeive dager.

Kjærlighet og kjøletårn

Etter behandlingen av straffeloven 2005 i Stortinget i juni 2009 tok HivNorge initiativ overfor Helse- og omsorgsdepartementet for å få en bred faglig vurdering av bestemmelsene i straffeloven. Det var dette initiativet som gjorde at regjeringen satte ned utvalget med professor Aslak Syse som leder. Utvalget la frem sin innstilling i oktober 2012.

Utvalget bestod av 12 medlemmer. Ett medlem tok dissens og ønsket ikke eget straffebud for overføring av alvorlige sykdommer. To av medlemmene tok dissens på at smittefare skal rammes av lovforslaget, de mente med andre ord at smitte må ha funnet sted om det i det hele tatt skal kunne bli snakk om påtale.

De viktigste endringene i flertallets forslag til § 237 er at det er en persons adferdsmønster som er avgjørende for at straff skal komme til anvendelse i de tilfeller smitte ikke er overført, at samtykke ikke er knyttet opp mot samlivsform, men det er innført formkrav, og at det tas inn i bestemmelsen at der det er gjort smitteverniltak skal det ikke kunne tas ut tiltale.

Syseutvalgets flertall går inn for at det fortsatt skal være en egen bestemmelse i straffeloven som gjør det straffbart å utsette noen for risiko for å bli smittet med en sykdom som kan medføre betydelig skade på kropp eller helse. Dette er en endring i forhold til de vedtatte bestemmelser som knytter straffbarhet opp mot smittevernlovens begrep "allmennfarlig smittsom sykdom". Utvalgslederen karakteriserte selv utvalgets forslag til ny straffelov som en forsiktig liberalisering.

HivNorge vil bemerke at utvalgets forslag til endring som innebærer at bestemmelsen ikke knyttes opp til smittevernlovens begrep "allmennfarlig smittsom sykdom" er en liberalisering som gjør bestemmelsen mer dynamisk, i den forstand at det er en reell risiko for overføring av en sykdom som medfører betydelig skade på kropp og helse som er avgjørende for bestemmelsens omfang. Ettersom det ikke er tradisjon for å lage spesielle retningslinjer for politi og påtalemyndighet vil behovet for en spesiell straffebestemmelse være å foretrekke.

HivNorge mener det må være en forutsetning at bestemmelsen gjøres allmenn og dynamisk slik at den gir en mulighet for å ilegge straff for smittespredning der vilkårene ellers er til stede. I de tilfellene der smitte er overført vil det, dersom de generelle vilkår for straff er til stede, være et behov for en egen bestemmelse.

HivNorge mener at tilfeller der straff for overføring av smitte mellom personer kan være berettiget må regelen begrunnes

i individhensyn og ikke ut fra et folkehelseperspektiv. For øvrig vil vi understreke at kondombruk er begge parters ansvar og det er som kjent også den beste beskyttelse mot andre seksuelt overførbare infeksjoner.

HivNorge har alltid ment at straff kun skal benyttes når smitte faktisk er overført, ved forsett eller grov uaksomhet, noe vi har presisert i vår høringsuttalelse. Betegnelsen "å utsette noen for risiko" skal ikke medføre tiltale eller straff. Dessuten mener vi at vellykket behandling skal sidestilles med bruk av kondom. Det betyr etter vår oppfatning at smitteverntiltak som må sies å være forsvarlig i straffelovens forstand, er iverksatt. Etter HivNorges mening utgjør ikke en hivpositiv på vellykket antiretroviral behandling noen risiko for smitteoverføring og bør derfor ikke omfattes av bestemmelsen. Et informert samtykke må kunne fritta for straffeansvar og det bør ikke være krav om at dette skal skje i forbindelse med smitteveiledning fra helsepersonell.

På HivNorges jubileumskonferanse var den australske høyesterettsdommer Michael Kirby og UNAIDS juristen Patric Eba, to av verdens fremste eksperter på hiv og straff, innledere til et debattmøte vedrørende hiv og straff. Begge anerkjente de positive signalene i Syseutvalgets innstilling. UNAIDS har i 2013 utarbeidet et rådgivningsdokument, Ending overly broad criminalization of HIV non-disclosure, exposure and transmission: Critical scientific, medical and legal considerations. I dette anbefaler UNAIDS i likhet med HivNorge en ytterligere liberalisering av straffelovens regler om smitteoverføring i forhold til Syseutvalgets flertall.

om endringer i tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner på hivfeltet, hvor vi blant annet deltok i et fellesmøte i regi av direktoratet.

HivNorge har vært i høringsmøte med helse- og omsorgskomiteen på Stortinget i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet og har i forbindelse med regjeringsskiftet vært i dialog med den politiske ledelsen i Helse- og omsorgsdepartementet.

Overfor Helsedirektoratet har HivNorge tatt initiativ for å få klarere retningslinjer for når det skal betales egenandeler ved helsehjelp. Vi opplever i stigende grad at det er behov for slike retningslinjer fordi det fremstår som for skjønnsbasert hvorvidt behandlingen er av en slik karakter at det ikke skal kunne kreves egenandel.

HivNorge har arbeidet mot Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet – Bufdir – for å få endret reglene for støtte til frivillige organisasjoner noe som har gitt et revidert regelverk som gjelder fra 2014.

Bevilgningene til HivNorge fra Oslo kommune ble strøket fra 2014-budsjettet, noe som har konsekvenser for det arbeidet vi gjør overfor hivpositive i kommunen. I den forbindelse har vi hatt en utstrakt kontakt med politikere og byråkrater i Oslo kommune for å sikre denne delen av finansieringen av organisasjonen.

HivNorge har som hovedoppgave og målsetting å ivareta rettighetene og interessene til hivpositive. Vi er den eneste organisasjonen på hivfeltet i Norge som har juridisk kompetanse.

Det tar lang tid å bygge opp kompetansen på dette feltet da hiv kommer inn som en viktig faktor i mange aspekter av livet, og med tilhørende særskilt lovmessig regulering.

Gjennom rådgivningstjenesten bidrar vi til å få gjennomført den nasjonale hiv- og aidsstrategiens hoved- og delmål.

I tillegg til rådgivning rundt juridiske spørsmål bidrar vi med råd rundt generelle spørsmål om hivsmitte, sex og smitteveier – herunder oppfordring til å la seg teste, samt spørsmål av psykososial art. Rådgivningen skjer per telefon, e-post, brev, gjennom foredragsvirksomhet og personlige samtaler.

HivNorges rådgivningstjeneste utgjør en vesentlig andel av organisasjonens arbeid. Mennesker fra hele landet, og også fra utlandet, tar kontakt med organisasjonen, enten via personlig fremmøte, via telefon eller via e-post. Noen ønsker rådgivning av personlige årsaker, andre er pårørende til mennesker som lever med hiv og andre igjen er organisasjoner eller offentlige instanser.

Henvendelsene spenner over et bredt spekter av temaer. En betydelig andel av henvendelsene omfatter generell informasjon om hiv og smitteveier. Noen mistenker at de har vært i en risikosituasjon hvor de har utsatt seg for smittefare og ønsker informasjon og veiledning. Vanlige spørsmål omhandler symptomer, og når og hvor man kan teste seg for hiv. Andre har nylig blitt gjort oppmerksom på at de har hivpositive i

sitt nærmiljø, det være seg på arbeidsplassen eller i omgangskretsen, og ønsker informasjon om hva hiv er og om smitteveier.

En annen hovedkategori av henvendelser er fra mennesker som nylig har testet positivt for hiv eller som opplever utfordringer med å leve med hiv. Mange av disse ønsker informasjon om hva HivNorge gjør og hvilke tilbud organisasjonen har. En del ønsker å delta på organisasjonens seminarer for å til egne seg verktøy til å håndtere diagnosen og for å møte andre i samme situasjon. Noen har konkrete temaer de ønsker å diskutere og få råd og veiledning om, andre ønsker kun noen å prate med.

Den siste hovedkategorien av henvendelser omhandler juridisk rådgivning, og henvendelsene kommer fra hivpositive, pårørende og fagpersoner.

En stor andel av henvendelsene relaterer seg til generell informasjon om rettigheter og plikter man har som hivpositiv. Videre utgjør henvendelser fra personer som har kommet i en konkret situasjon hvor de er i behov av juridiske råd, en betydelig del av rådgivningen. I noen av tilfellene er det tilstrekkelig med en rådgivningssamtale, mens vi i andre saker må bistå med saksbehandling eller representere vedkommende som har tatt kontakt i bl.a. møter eller ved klagesaksbehandling. Tematisk tar den juridiske rådgivningen for seg et omfattende spekter, blant annet innenfor helserett, trygderett, arbeidsrett, utlendingsrett og diskrimineringsrett.

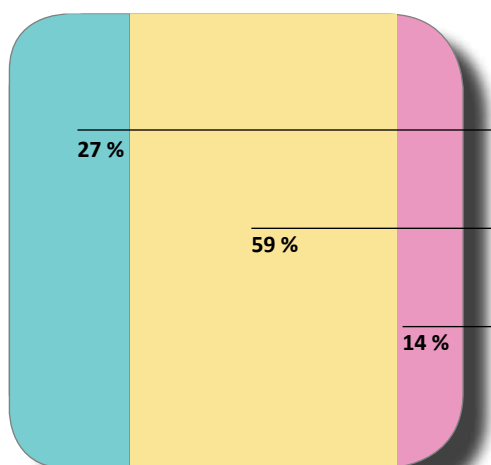

RÅD

Nesten halvparten av alle henvendelser til HivNorge som gjelder hiv og smitteveier er spørsmål om hivtesten, særlig hvor man kan ta denne og hvor lenge man må vente før testen kan gi et sikkert svar.

RÅD

Svært mange henvendelser er samtaler med personer som mener de har vært i en risikosituasjon og som er usikre på om de kan være smittet av hiv.

JUSS

Spørsmål av juridisk karakter, som refusjon av egenandel, rettigheter hos NAV og annet.

HIV

Spørsmål om hiv og smitteveier, hvor man kan ta hivtesten og hvor lenge man må vente på svar og lignende spørsmål.

ADM

Spørsmål om HivNorge og andre organisasjoner, henvendelser fra presse og lignende spørsmål.

HivNorge arrangerer en rekke seminarer, temamøter og workshops rettet mot mennesker som lever med hiv og andre interesserte.

Aktivitetene tar for seg ulike temaer spesialtilpasset målgruppene, men gjennomgangstemaer er fysisk og psykisk helse, bruk av hivmedisiner, åpenhet og nettverksbygging. Noen av arrangementene er åpne for alle interesserte, mens andre er utelukkende for hivpositive. Målene med aktivitetene er gjennom kunnskapsøking, gode samtaler og nettverksbygging, å bidra til økt mestring av det å leve med hiv, og derigjennom føre til god behandling og oppfølging av alle som lever med hiv, redusere diskriminering og stigma knyttet til hiv, fjerne barrierer for tilgang til medisinsk behandling og sikre hivpositive deltakelse i arbeidslivet.

Seminarer

Jeg er mer enn hivpositiv: 15.-17. mars ble selvhjelpsseminaret "Jeg er mer enn hivpositiv" avholdt. Dette er et samarbeid med Norsk selvhjelpsforum, det nasjonale knutepunkt for selvhjelpsarbeidet i Norge. Seminaret var lagt opp som en prosessorientert arbeidshelg, om møtet med en selv og omverdenen, og hvor man bruker fellesskapet som arbeidsarena og møteplass for å ta igjen plassen i sitt eget liv. Målsettingen er å gjøre deltakerne bedre rustet til å leve med hivdiagnosen, og målgruppen er alle som lever med hiv.

Deltakerne var fra hele landet, med god spredning i forhold til kjønn, seksuell orientering og alder.

Evalueringsene fra deltakerne på seminarerne viser at det å møte andre i samme situasjon, utveksle erfaringer og få mer/ny informasjon har stor betydning for manges opplevelse

av å mestre egen situasjon. Seminarerne er en arena for informasjon, utveksling av erfaringer og veiledning mellom deltakerne som bidrag til en bedre livssituasjon.

Kvinneseminar: 21.-22. september 2013 ble kvinneseminarret avholdt i samarbeid med overlegene Åse Haugstvedt og Michelle Hanlon fra Olafiaklinikken. Temaene var blant annet stigma, selvstigma, åpenhet, kvinnehelse, bruk av hivmedisiner og gode råd for kvinner når det gjelder å leve med hiv.

Seminaret ble delt inn i bolker med innledninger, plenumssamlinger og sosialt samvær. Aktiviteten og deltakelsen under seminaret var stor. Betydningen av at det holdes et kvinneseminar og muligheten det gir til sosial kontakt og nettverksbygging, ble understreket som særlig viktig og betydningsfull i evalueringen etter seminaret.

Ressursgrupper: I løpet av høsten har vi opprettet to ressursgrupper med frivillige for å planlegge seminarer for menn som har sex med menn (MSM) og for de som har levd lenge med hiv (15+). Det er tre frivillige i hver gruppe.

MSM-gruppa har bidratt til å fastsette tema på seminaret. Et seminar for de som er menn og har sex med andre menn. Vi tar opp det å være åpen om hivstatus og som homofil. Om det å leve et fullverdig liv med kjæreste og ha sex, og når starte medisinsk behandling og kriteriene for dette. Skam og stigma er aktuelle områder å diskutere. Sist men ikke minst, om det å bygge nettverk og komme i dialog

15+-gruppa har også bidratt til hva seminarerne skal dreie seg om med flere innspill til tema. Femten pluss er et dagsseminar for deg som har levd med hiv i 15 år eller mer. Her setter vi fokus på å bli eldre med hiv, samt langtidsvirkningene av å ha levd lenge med hiv. Seminarerne kan tilby relevante

temaer, interessante forelesere og utveksling av erfaringer med andre i samme situasjon.

HIV and Your Body: Hiv og kroppen er et kurs tar sikte på å gi mennesker som lever en kort innføring i de helsemessige utfordringene hiv og hivmedisiner kan medføre, og i hvordan man kan redusere skadevirkningene på lang sikt. I løpet av 2013 har vi hatt åtte kurskvelder i Oslo i samarbeid med Aksept, samt ett lørdagstreff i Bergen og ett i Stavanger, de to siste i samarbeid med Kirkens bymisjon. Kurset er utviklet av medisinfirmaet Gilead i samarbeid med HivNorden og alle frivillige deltar årlig i et oppdateringskurs i Stockholm sammen med representanter for de andre nordiske landene. En av de frivillige deltok også på et europeisk møte i Frankfurt.

Temamøter: HivNorge arrangerer jevnlig temamøter rettet mot hivpositive. Temaene varierer fra praktiske informasjonsmøter til diskusjonsmøter om ulike temaer. Faglig ekspertise inviteres alltid. I 2013 hadde vi ett temamøte med representant fra Helfo som informerte om rettigheter hos tannlegen, samt to debattmøter med straffeloven som tema i forbindelse med Skeive dager og verdens aidsdag.

Studiebesøk: I 2013 har vi hatt flere studiebesøk av studenter, både i forbindelse med at de skal skrive masteroppgaver og i forbindelse med at de har hiv og aids på undervisningsplanen. Vi har også hatt studiebesøk av organisasjoner, som blant annet Helsecenteret for papirløse. HivNorge har i 2013 også hatt besøk fra utlandet med to grupper fra Russland, en gruppe journalister og en gruppe helsearbeidere fra Arkangelsk samt fra svenske Positiva gruppen. I tillegg har vi hatt møte Skeiv ungdoms søsterorganisasjon i Kenya – GALCK. Felles for disse besøkene er at de ønsker informasjon om hva det vil si å leve med hiv i Norge i dag, samt informasjon om HivNorge og organisasjonens arbeid.

I tillegg til studiebesøk hos HivNorge, foretar også ansatte i HivNorges sekretariat og medlemmer av HivNorges styre studiebesøk. I 2013 har vi besøkt Hiv-Danmark for å se på noen av de aktivitetene de tilbyr sine medlemmer. I tillegg har vi hatt møter både med Hiv-Danmark og Aids-fondet for å uveksle erfaringer vedrørende frivillig arbeid. HivNorge har deltatt på møter i Norad blant annet med direktøren for SA-FAIDS som har hovedkontor i Zimbabwe. HivNorge deltok også på den store aids-konferansen til International Aids Society i Kuala Lumpur i Malaysia i juli. Representanter fra sekretariatet har også deltatt på flere av onsdagskursene til Sex og samfunn, senter for ung seksualitet, der hvor temaene berører vårt arbeidsfelt. Vi har også deltatt på Frivillighet Norges kurs som omhandler frivillig arbeid.

Samarbeid: HivNorge samarbeider med en rekke andre organisasjoner og institusjoner, både med enkeltarrangementer og i forbindelse med større tiltak. I løpet av 2013 har vi samarbeidet med blant annet Aksept, Foreningen for human narkotikapolitikk, Helseutvalget for bedre homohelse, Kirkens bymisjon i Bergen og Stavanger, LLH, Norsk Folkehjelp Menneskebiblioteket, Norsk selvhjelpsforum, Olafiaklinikken, Pion, ProSenteret, Røde Kors ungdom aktivt valg, Skeiv ungdom, Skeive dager, Oslo universitetssykehus og Verdens aidsdagskomité. Vi samarbeider med fagpersonell som for eksempel psykolog Ragnar Kværness, lege Frank O Pettersen og sexolog Haakon Aars gjennom deres faste spalter i bladet POSITIV og vi benytter fagpersonell til våre fagseminarer.

HivForum er et samarbeidsforum for følgende organisasjoner: Aksept, Helseutvalget for bedre homohelse, LLH og HivNorge. HivNorge er godkjent av Innsamlingskontrollen og vi er medlem av Frivillighet Norge og Fagpressen.

HivNorge har i samarbeid med Aksept

bidratt med foredrag om "Rettingheter og plikter" for nyankomme innvandrere. Vi har bidratt med vår juridiske kompetanse på to samlinger i 2013 og dessuten hatt en temakveld på Aksept om "Retten til helsehjelp". I samarbeid med Primærmedisinsk verksted (PMV) har HivNorges jurist snakket om rettigheter og plikter rettet mot unge innvandrere.

Råd og utvalg: HivNorge har plass i Det nasjonale råde for hiv og aids. Rådet har hatt to møter i 2013. HivNorge er også representert i arbeidsgruppen for prioriteringsveiledere i spesialisthelsetjenesten, i gruppen for infeksjonssykdommer. Generalsekretæren har fast plass i Hivfondets styre.

Frivillige: Frivillige utgjør en uvurderlig ressurs i HivNorge. Organisasjonen har utstrakt bruk av medlemmer i ulike ressursgrupper, blant annet i utarbeidelse av kurstilbud og seminarer for hivpositive og til allmennheten, og i 2013 ugjorde frivillig arbeid 791 timer. Frivillige, både mennesker som lever med hiv og andre, utgjør en vesentlig del av arbeidet i forbindelse med Skeive dager, VAD, i referansegrupper, i medier, postutsendelser etc. I november arrangerte vi en frivilligfest for våre frivillige, hvor vi både satte fokus på det frivillige arbeidet, samt hadde en hyggelig og sosial kveld hvor vi ble bedre kjent med hverandre.

Internasjonalt

HivNorges internasjonale engasjement skal i hovedsak rette seg mot styrking av hivpositive rettigheter samt bygging og styrking av organisasjoner med liknende formål. HivNorge skal bruke internasjonalt arbeid til å hente ideer og erfaring fra andre for nytte i vårt arbeid i Norge samtidig som deler våre erfaringer der det er ønsket.

HivNorden: Hiv-Norden har i 2013 hatt tre styremøter, HivNorge har vært representert på alle. På årsmøte i København ble Leif-Ove Hansen fra HivNorge gjenvalgt som styreleder for Hiv-Norden. I løpet av 2013 har det vært jobbet mye med søknader om midler til prosjekter og møtevirksomhet i Hiv-Norden. Det har vært diskutert og samarbeidet om temaer som er aktuelle på hivfeltet i de nordiske landene. Hiv-Sverige og Hiv-Finland samarbeider om et ungdomsseminar i løpet av 2014.

FN/Unaid: UNAIDS Programme Coordinating Board (PCB) er UNAIDS' styre som møtes to ganger i året, i juni og desember i Genève. Den norske offisielle delegasjonen sikrer hivpositive medvirkning gjennom å stille en plass til rådighet for HivNorge, og er den eneste offisielle delegasjonen som har en slik ordning. I 2013 har tidligere styreleder Per Miljeteig deltatt på vegne av HivNorge.

UNAIDS er også spesiell i det at de tar et forenet FN på alvor, og har involvert andre FN-organisasjoner og såkalte cosponsoring partnere. Det er en spennende organisasjon med en dynamisk og karismatisk leder i Michel Sidibé, som har gjort en enorm innsats for å få FN-systemet til å dra sammen i kampen mot aids og for å gi sivilt samfunn impass. Ellers medvirker sivilt samfunn gjennom to representanter fra hver region; Europa, Nord-Amerika, Sør-Amerika og Karibia, Asia, og Afrika.

HivNorge formidler kunnskap om hiv og dets smitteveier samt hva det vil si å leve med hiv for å bidra til forebygging og motvirke diskriminering.

Et viktigst informasjonsområde er også informasjon til hivpositive om deres rettigheter og plikter. Godt informasjonsarbeid betinger gjennomtenkte løsninger og konkrete planer, og det er av betydning at arbeidet kan gå over flere år. Vi tar i bruk nye medier for å nå de yngre aldersgruppene, og samarbeider med andre organisasjoner for å nå særskilte målgrupper når det er nødvendig.

Bladet Positiv: Bladet er et fagblad som tar opp aktuelle saker omkring hiv og hivepidemien, samt hvordan det er å leve med hiv. Bladet er på 36 sider og har vært utgitt siden 2002. Det kom ut med fire utgaver i 2013. Det distribueres til medlemmer, abonnenter og gjennom de infeksjonsmedisinske avdelingene på sykehusene rundt om i landet. Formålet med distribusjonen er at medlemmer, helsearbeidere og beslutningstagere skal oppdatere sin kunnskap. Bladets medisinske, psykologiske og sexologiske stoff lages i nært samarbeid med infeksjonsmedisinere, psykologer og sexologer. Bladet er tidligere solgt gjennom Narvesen, men dette ble avsluttet i 2013 da salget var for dårlig. Positiv og HivNorge er medlem av Fagpressen (Den norske fagpresses forening).

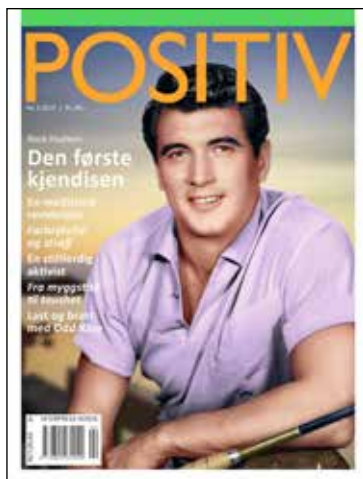
Nyhetsbrev: Nyhetsbrevet er en av styrets kommunikasjonskanaler til medlemmene. Det er sendt ut to trykte nyhetsbrev i 2013, i tillegg er brosjyrer og løpesedler for enkeltarrangementer sendt ut. Det sendes også ut elektronisk nyhetsbrev til medlemmer som har oppgitt sin e-postadresse.

Web: HivNorges websider fikk 16. april 2013 ny design for å gjøre sidene mer bru-

kervennlig, særlig i forhold til nettbrett og mobiltelefoner – såkalt responsiv design. Sidene oppdateres omtrent daglig, og her finner man foruten rene nyhetssaker, relevant informasjon om hiv og det å leve med hiv. I 2013 ble det produsert 187 nye artikler til internettssidene, hvorav 54 var rene nyhetssaker. 216 eldre artikler ble oppdatert.

Besøktallene på våre websider viser i 2013 en økning på 13,4 prosent i forhold til året før. Antallet unike besøkende viser en økning på 15,9 prosent og antall sidehenvisninger var økt med 5,9 prosent. Antallet unike besøkende i 2013 var 53 403, noe som utgjør 146 unike besøkende hver dag.

Sosiale medier: Som et virkemiddel i arbeidet med å øke kunnskapen og bevisstheten om hiv og aids i befolkningen, er HivNorge til stede i sosiale medier som Wikipedia og Facebook. Flere av våre informasjons- og kampanjefilmer finnes også på YouTube. På Facebook-siden linkes det til HivNorges webside, samt til andre relevante artikler om hiv. Ved årets slutt var det 560 personer som likte HivNorges facebookside, en betydelig økning gjennom året. Det ble linket til 40 artikler i 2013. Ved å dele informasjon om hva det vil si å leve med hiv på denne siden, bidrar dette i arbeidet med å redusere stigma og diskriminering knyttet til hiv.

Hivinformantene: Hivinformantene er mennesker som lever med hiv, og som gjennom foredrag og samtaler med publikum bidrar til å øke kunnskapen og bevisstheten om hiv, aids og hivtesting i befolkningen. Ved å fortelle sin egen historie personliggjør hiv overfor publikum og gir temaet en nærhet, og bidrar til å redusere stigma knyttet til hiv. I 2013 besøkte informantene skoler, universiteter, skoler, fagforeninger, arbeidsplasser og andre organisasjoner. Noen av dem lot seg også intervju i mediene. Ved å øke kunnskapsnivået om hiv blant helsepersonell bidrar informantene til å sikre god behandling av hivpositive, og forebygge diskriminering. Vi har i dag syv informanter og har som målsetting om å øke dette i løpet av 2014. I 2013 nådde informantene gjennom foredragene ut til et publikum på 600 personer.

Presse: Ved hjelp av et abonnement gjennom firmaet Meltwater overvåker HivNorge alt som skrives om hiv og aids i norske medier på nettet. Relevante saker linkes via våre egne websider og i 2013 ble det henvist til 222 saker. HivNorge bidrar også den generelle pressen med å finne intervjuobjekter når de ønsker å lage saker omkring hiv og hivpositives livssituasjon.

Foredrag/informasjon: Som en del av

 informasjonsvirksomheten tilbyr HivNorge foredrag, både om hvordan det er å leve med hiv og om hivpositive rettigheter og plikter. Foredrag holdes for helsepersonell, studenter og andre interesserte, og i samarbeid med Aksept holdes jevnlig møter om rettigheter og plikter i forbindelse med introduksjonskursene for innvandrere.

Skeive dager: Under årets Skeive dager i Oslo hadde HivNorge stand i Pride Park på Rådhusplassen og et debattmøte på Litteraturhuset under Pride House.

HivNorge og Olafiklinikken har et mangeårig samarbeid under Skeive dager i Oslo, hvor vi tilbyr hivtest og informasjon om hiv. Under Skeive dager i Oslo i 2013 kunne vi for første gang tilby utvidet testing i Pride park. I tillegg til hivtesten kunne man teste seg for syfilis, hepatitt B og C, gonoré, klamydia og mycoplasma.

Dersom man har andre seksuelt overførbare infeksjoner øker også smitterisikoen for hiv, og dette er derfor et viktig tilbud, noe som mange benyttet seg av. I tillegg til å ta testen fikk de besøkende svar på spørsmål om smitte, smitterisiko, smitteveier og forebygging av alle seksuelt overførbare infeksjoner. I tillegg kunne HivNorge by på quiz, kondom

mer og gode samtaler på standen. Quiz er et flott virkemiddel når det gjelder å sette fokus på hiv, ta opp sentrale temaer, samt som en god inngangsport til de gode samtalene.

På sosiale medier mener mange at det er hivpositive moralske ansvar å være åpen om diagnosen til sine sexpartnere. Har hivpositive et moralsk ansvar å fortelle om sin hivstatus til velinformerte homser som uansett alltid påstår de har sikrere sex?

HivNorge inviterte til debatt under Pride House på Litteraturhuset i Skramsalen om hvorvidt hivpositive har en moralsk plikt til å fortelle seksualpartnere om hivdiagnosen. Rundt 30 personer fant veien til debatten, og uenigheten var merkbar og temperaturen ble høy. Du kan lese mer om debatten på HivNorges websider.

I panelet satt Ragnar Kværness, psykolog og fast spaltist i HivNorges fagblad Positiv, Walter Heidkamp, prosjektleder i Helseutvalget, Ola Kvisgaard, Oslo bystyre, leder av Helse- og sosialfraksjonen (H), Espen Ophaug, stortingskandidat, bystyrerepresentant og hovedstyremedlem i Oslo Venstre, Gunnar Hasle, lege og styremedlem i Nordstrand Miljøpartiet De Grønne og Tord Dale, tidligere politisk rådgiver i Helse- og omsorgsdepartementet (AP).

Andre stands: Smitteverndagene er en årlig konferanse som primært er beregnet for smittevernansvarlig lege i kommunen og andre som arbeider med smittevern i kommunene.. Konferansen for 2013 ble avholdt på Thon Hotel Opera i Oslo 22. og 23. april, og som i tidligere år var HivNorge til stede med informasjonsmateriell om rettigheter for hivpositive. For å sikre at rettigheter til hivpositive ivaretas, samt forebygge diskriminering er det avgjørende at helsepersonell har god og oppdatert kunnskap. Dette er en viktig arena å være til stede på, da mange av deltakerne på konferansen arbeider innenfor yrker hvor de kan møte hivpositive.

Raballdercup 2013: Som i 2012 var HivNorge også i 2013 med og sponset Raballder Cup. Gjennom bannere, lenker på Raballder Cup sine nettsider og gjennom informasjonsmateriell fikk vi synliggjort HivNorge og satt fokus på hiv under arrangementet.

Reklamefrie dager: Frivillige organisasjoner tilbys gratis reklame på de kommersielle fjernsynskanalene fire dager i året hvor det etter loven ikke er tillatt å sende kommersiell reklame. Det gjelder langfredag, 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag. HivNorge var på reklamefrie dager på TV2 (Bliss, Zebra, Nyhetskanalen og TV2) og TVNorge både i påsken, pinsen og julen. Dette er en viktig arena å være på og det bidrar til sette fokus på hiv og å synliggjøre organisasjonen ovenfor et bredere publikum.

Verdens aidsdag: Stand på Oslo S. HivNorge hadde stand på verdens aidsdag på Oslo S fra kl 12.00 til kl. 16.00. Med oss på standen hadde vi fire frivillige og ansatte i sekretariatet som var til stor hjelp. Det var stadig folk innom for å kjøpe røde sløyfer til støtte mot hiv og aids. Ellers var det mange spørsmål om hiv, smitte og testing. Vi samarbeidet med representanter fra Olafiaklinikken, så spørsmål om testing ble kjøpt svart av Olafiaklinikken leger.

Debattmøte. HivNorge arrangerte et debattmøte på verdens aidsdag på Litteraturhuset i Oslo. På møtet deltok Jacob Haff, dansk kultursosiolog som har jobbet mye med hiv og smitterisiko. I tillegg bidro Marielle Nakunzi, jurist i RFSU. Hun belyste den juridiske utviklingen som har skjedd i Sverige i det siste. Og lege Frank Olav Pettersen utdypet sine meninger om temaet "risikofri hivsex".

Ingen risiko, intet lovbrudd. Hvis vi tør å anbefale kondomer som hivforebygging i fremtiden, så er det INGEN holdbare argumenter for ikke også å spre budskapet om redusert smitterisiko ved vellykket

behandling, sa den danske kultursosiologen Jakob Haff på HivNorges konferanse på verdens aidsdag.

Overlege Frank Olav Pettersen fra Oslo universitetssykehus understreker at når man snakker om smitterisiko i forhold til hiv er den flere ting man må ta hensyn til, blant annet spiller ART og kondombruk inn. – En ubehandlet hivinfeksjon medfører størst smittsomhet, sier Pettersen. Den eneste akseptable risiko er minimal risiko, og det er det vi må jobbe for.

Den svenske juristen Marielle Nakunzi fra RFSU viser hvordan et tett samarbeid mellom de svenske organisasjonene HIV-Sverige, RFSU og RFSL har gitt resultater når det gjelder kriminalisering av hiv. I Sverige har det nylig vært en domsavsigelse hvor en hivpositiv mann som først ble dømt til et års fengsel for å utsette fire kvinner for smitterisiko (ingen smitteoverføring fant sted), har blitt frikjent i hovretten.

Organisasjonene har jobbet aktivt med å skolere mediene og rettsvesenet når det gjelder å øke kunnskapen om hiv, og Nakunzi understreker at det er viktig med allianser mellom medisin og jus. I Sverige har det svenske Smittskyddsinstitutet lagt frem en rapport som slår fast at for hivpositive på effektiv behandling og som bruker kondom under sex er smitterisikoen minimal. Rapporten bygger på ni forskningsrapporter av medisiner og jurister. Her konstateres det at risikoen for smittsomhet ved oralsex, vaginalsex og analsex når man er på vellykket behandling er minimal og derfor akseptabel.

Nakunzi viser til frikjennelsen i lagmannsretten og konstaterer: – Det finnes ingen risiko, derfor ingen lovbrudd.

Plussprisen: Årets Plusspris ble utdelt på HivNorges miniseminar på Litteraturhuset 1. desember. Plussprisen deles ut hvert år i forbindelse med verdens aidsdag. Den ble

i sin tid innstiftet av HivNorges forgjenger Pluss i 1997 og ble i år delt ut for 18. gang. Årets pris ble tildelt apoteker Merete Klausen (se side 20). Det er styret i HivNorge som bestemmer hvem som skal få prisen, etter forslag fra medlemmer og andre. Under vår jubileumsmarkering ble det delt ut en ekstra Plussprisen spesial.

Sammen med Pion og Foreningen for human narkotikapolitikk arrangerte HivNorge også et faglig vorskpiel lørdag 30. november. Hvordan få stigmatiserte grupper ut av offerrollen var ett av temaene under vorskpielet. HivNorge var også representert under Akseptets interreligiøs markering i Tøyen kirke. HivNorge var også aktiv under European HIV Testing week som foregikk uken før verdens aidsdag.

25-årsmarkering

Den 28. mai 1988 ble det i all hemmelighet holdt et møte i Sverdrups gate 9 i Oslo. Det dukket opp 60 personer. Det var stiftelsen av Pluss, HivNorges forgjenger. I 2013 fylte organisasjonen 25 år, noe vi markerte med en jubileumskonferanse og en sosial samling på kvelden.

To av verdens fremste eksperter på kriminalisering av hivsmitte og det å utsette en partner for slik smitte, deltok på HivNorges 25-årsjubileumskonferanse 28. mai. Både Patrick Eba fra UNAIDS juridiske avdeling og den tidligere australske høyesterettsdommeren Michael Kirby tok utgangspunkt i at kriminalisering av hivsmitte ikke fungerer forebyggende. I sine poengterte, spennende og til dels vittige innlegg drøftet både Eba og Kirby rettsfølelse, behovet for straff i forbindelse med hivsmitte og Syseutvalgets sterke og svake sider.

Begge de to innledderne pekte på at det fantes gode forslag i Syseutvalgets innstilling til ny straffeparagraf, men de understreket at innstillingen også har svært problematiske si-

der. Patrick Eba poengterte at det er Unaid's innstilling at straffefølgelse bør reserveres for de groveste tilfellene.

Han oppsummerte Syseutvalgets innstilling ved å peke på en rekke positive aspekter. Blant annet fremhevet han forslaget om at straffefølgelse bare skal skje ved gjentatte tilfeller av risikosex. Han pekte også på at det er et skritt i riktig retning at kondom skal frita for straff, og at rettsvesenet anbefales å være tilbakeholdne med å straffefølge tilfeller der det handler om smitte fra mor til barn, smitte fra sexarbeidere og smitte gjennom sprøytedeling. Eba vurderte det også som positivt at informert samtykke ikke lenger er avhengig av at partene er i et langvarig ekteskapslignende forhold og han understreket at han var enig i at de høyeste straffene – som i Norge er seks års fengsel – bør være forbeholdt de groveste tilfellene.

– Det er også bra og viktig at utvalget foreslår mer informasjon til alle og bedre psykososial støtte til mennesker som lever med hiv, sa Eba blant annet før han fortsatte med å nevne de punktene i utvalgets forslag han – og Unaid's, samt medinnleder Kirby – synes er svært problematiske:

Det at det å utsette andre for smitte skal fremdeles være straffbart. Dette bør være unødvendig mener Eba. Unaid's mener straff kun skal kunne komme til anvendelse når smitteoverføring faktisk har funnet sted. I motsetning til Syseutvalget mener Eba også at effektiv behandling og en lav virusmengde bør tale til den hivpositive's forsvar og fordel. Han pekte videre på det problematiske i å kriminalisere forsett og grov uaktomsomhet som utvalget går inn for, og selv om han var høflig og diplomatisk, var det tydelig at han mente forslaget om at et samtykke, for å være gyldig i retten, måtte avgis i nærvær av en helsearbeider, var intet mindre enn absurd.

HivNorges jubileumsdag ble avsluttet med en fest på Stratos, med fantastisk utsikt over Oslos tak og gater. Blant overraskelsene for

kveldens gjester var utdelingen av Plussprisen spesial, som gikk til tidligere leder for det hiv og aidsforebyggende arbeidet i Norge, daværende spesiallege Svein-Erik Ekeid. Festen hadde flere høydepunkt. Et av dem var Else Michelet's såre satire over holdninger til omsorg. Statssekretær Nina Tangnæs Grønvold fra Helse- og omsorgsdepartementet kastet også glans over festen med sin tale. Svein-Erik Ekeid ble tildelt Plussprisen spesial for sin innsats da panikken og epidemien veltet inn over landet på 1980-tallet. Uten ham i sjefsstolen er det ikke godt å vite hvordan det hadde gått med hivpositive's og andre sårbare gruppers menneskerettigheter.

Tidligere australsk høyesterettsdommer Michael Kirby og fungerende generalsekretær i HivNorge Arne Walderhaug fra HivNorges fagkonferanse i forbindelse med organisasjonens 25-årsmerking.

Plussprisen

HivNorges jubileumsdag med 25-årsmarkering ble avsluttet med en fest på Stratos, med fantastisk utsikt over Oslos tak og gater. Blant overraskelsene for kveldens gjester var utdelingen av Plussprisen spesial, som gikk til tidligere leder for det hiv- og aidsforebyggende arbeidet i Helsedirektoratet, daværende spesiallege Svein-Erik Ekeid.

Ekeid turde stå opp mot politikerne og forsto at samarbeid ikke bare var viktig, men helt nødvendig. Han valgte en linje som bygde på gjensidighet, samarbeid og tillit til helsenmyndighetene. I dette arbeidet styrket han de utsatte gruppenes rettigheter og satset på å etablere strukturer som åpnet for et smidig samarbeid. Han tok strategisk riktige og viktige valg, og satte fokus på de såkalte risikogruppene. En velfortjent pris, uten tvil.

Statssekretær Nina Tangnæs Grønvold, prisvinner Svein-Erik Ekeid, fungerende generalsekretær i HivNorge Arne Walderhaug og styreleder i HivNorge Moira Eknes. Merete Klausen på bildet til høyre.

Årets ordinære Plusspris ble utdelt på HivNorges miniseminar på Litteraturhuset 1. desember. Plussprisen deles ut hvert år i forbindelse med verdens aidsdag. Den ble innstiftet av Pluss i 1997 og ble i år delt ut for 18. gang. Det er styret i HivNorge som bestemmer hvem som skal få prisen, etter forslag fra medlemmer og andre. Årets prisvinner var apoteker Merete Klausen. I begrunnelsen heter det at hun gjennom årene har gjort en fantastisk innsats for å bistå med råd og veiledning til hivpositive – og til helsepersonell. Hun strekker seg svært langt i å gi individuell service og møter av diskresjonshensyn gjerne hivpositive på nøytral grunn – ofte til tider på døgnet langt utenfor ordinær arbeidstid. Hun er kunnskapsrik på sitt felt, og har fulgt nøye med på alt som er relevant for hivpositive. Hun er ofte i forkant av legene og har skrevet bøker om sitt spesialfelt og forelest i utallige fora, og hun står alltid velvillig til disposisjon med sin kunnskap.

Årets prisvinner er særlig opptatt av riktig bruk av hivmedisiner, og bruk av hivmedisiner sammen med andre legemidler. Hun har særlig vært opptatt av interaksjon mellom hivmedisiner og andre medikamenter, og har veiledet hivpositive og helsepersonell om dette. Merete Klausen har sitt daglige virke på Apotek1 i Storgata i Oslo.

Styre og sekretariat

Årsmøtet er HivNorges høyeste organ og ble avholdt 9. mars 2013. Styret i HivNorge velges på årsmøtet av medlemmene. Styret er det høyeste organet mellom årsmøtene. Styret ansetter generalsekretær og har arbeidsgiveransvar for de ansatte.

Styret har i perioden bestått av:

Moira Eknes, styreleder, personmedlem
Arild Thoresen, nestleder (YS) - permisjon fra 15. august
Christine Jensen, styremedlem (Norges Farmaceutiske forening)
Marcella Loyova, styremedlem, personmedlem
Bjarne, styremedl, personmedlem
Morten Sortodden styremedlem (Pion)
Eirik H. Eide, varamedlem (Norges Røde Kors) - nestleder fra 15. august
Leif-Ove Hansen, varamedlem, personmedlem

Sekretariatet:

Generalsekretæren innehar et overordnet ansvar for organisasjonens daglige virke, myndighet delegeres fra styret. Generalsekretæren er også ansvarlig utgiver av HivNorges nettsider og for bladet POSITIV.

Evy-Aina Røe, generalsekretær (permisjon fra 14. mai)
Arne Walderhaug, rådgiver, konstituert generalsekretær fra 14. mai
Johan P. Hougen, juridisk rådgiver
Bente Bendiksen, informasjonsmedarbeider
Leif-Ove Hansen, rådgiver (vikar, 1. januar-30. juni)
Arild Thoresen, rådgiver (vikar, 50 % fra 15. august, 100 % fra 1. desember)

INFO

Plussprisen ble første gang delt ut i 1997 og gikk til Operasjon Dagsverk. Av senere vinnere har vi blant andre Sir Elton John, Kronprinsesse Mette-Marit og Helge Fisknes, initiativtakeren til Aksept, senter for alle berørt av hiv.

INFO

HivNorge er et resultat av sammenslåingen av Pluss og Landsforeningen mot aids (LMA) i 1999. Pluss ble startet i 1988 som en selvhjelpsorganisasjon for hivpositive. Landsforeningen mot aids ble stiftet i 1987 av en rekke frivillige organisasjoner i Norge som ville gjøre en innsats for informasjon om hiv og aids.

REGNSKAP

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Av formålskapital på kr **918 065** er kr **250 000** formålskapital med selvpålagte restriksjoner som gjelder avsetning til planlegging og gjennomføring av en kunnskaps- og holdningsundersøkelse, samt oppdatering av organisasjonens websider.

Av tilskudd på til sammen **5 518 810** kroner utgjør **4 173 420** kroner utbetalt tilskudd fra Helsedirektoratet og **450 000** kroner tilskudd fra Oslo kommune. Det resterende er støtte fra ulike firmaer og andre offentlige institusjoner.

Ved årsskiftet har HivNorge 284 betalende medlemmer. Av disse er 29 organisasjonsmedlemmer.

Aktivetsregnskap	2013	2012
1) Anskaffede midler		
a) Medlemskontingenter	204 000	159 000
b) Tilskudd	5 518 810	5 749 082
c) Innsamlede midler og gaver	17 617	50 011
d) Inntekter fra operasjonelle aktiviteter	5 850	4 800
e) Finans- og investeringsinntekter	5 958	6 229
f) Andre inntekter	188 687	256 505
SUM anskaffede midler	5 941 322	6 225 627
2) Forbrukte midler		
a) Kostnader til anskaffelse av midler	0	0
b) Kostnader til organisasjonens formål	4 797 070	4 302 905
c) Administrasjonskostnader	952 205	2 074 704
d) Finans- og investeringsutgifter	278	381
SUM forbrukte midler	5 749 553	6 377 990
Årets aktivetsresultat	191 770	-152 363

Balanse pr. 31.12.	2013	2012
Omløpsmidler		
Fordringer	172 390	71 341
Sum fordringer	<u>172 390</u>	<u>71 341</u>
Bankinnskudd, kontanter o. l.	1 637 623	2 175 762
Sum omløpsmidler	<u>1 810 013</u>	<u>2 247 103</u>
Sum eiendeler	<u>1 810 013</u>	<u>2 247 103</u>
Formålskapital		
Formålskapital 01.01.	726 295	878 657
Årets resultat	191 770	-152 363
Formålskapital 31.12. *)	<u>918 065</u>	<u>726 295</u>
Gjeld		
Leverandørgjeld	84 010	367 499
Ubrukte prosjektmidler	30 000	54 976
Offentlige avgifter	392 315	319 895
Annen kortsiktig gjeld	385 624	778 438
Sum kortsiktig gjeld	<u>891 949</u>	<u>1 520 808</u>
Sum formålskapital og gjeld	<u>1 810 013</u>	<u>2 247 103</u>

*) Se note i venstre marg

NØKKEL

Aktivitetsregnskap benyttes for direkte henføring av kostnader tilknyttet organisasjonens aktiviteter. Felles administrativ lønn og kostnader fordeles etter følgende nøkkel: Påvirkning: 8,93 %. Rådgivning: 32,05 %. Informasjon: 21,90 %. Distrikt: 0,71 %. Aktiviteter: 17,1 %. Styrende organer: 2,53 %. Internasjonalt: 1,1 %. Administrasjon: 15,69 %.

TALL

Lønns- og personalkostnader i 2013 utgjorde 3.542.962 kroner, en nedgang på 11,4 % - eller 455.761 kroner. De administrative utgiftene er også noe redusert – med 187.958 kroner – mens kostnadene til aktiviteter er økt med 96,7 %.

Far er hivpositiv

Sjur Miljeteig er veldig stolt av sin far, Per. – Han var en av de første som sto frem som hiv-positiv i Norge. Han har stått oppreist gjennom en lang reise – og klart å holde seg på beina

TEKST: ØYVIND RISVIK FOTO: ØYVIND RISVIK OG SCANPIX

1985 gikk Per Miljeteig (65) den sjokkerende beskjeden: Du er hiv-positiv. På 80-tallet var en slik beskjed som å få en dødsdom, forteller han.

– Legene visste lite, de kunne ikke annet enn å forberede deg på at du sannsynligvis ville bli alvorlig syk og dø i løpet av kort tid. Det fantes ingen effektiv behandling eller kur. Jeg gikk i stå, jeg ble iskald.

Da det første aids-tilfellet kom i USA på begynnelsen på 80-tallet, skapte det sjokk og frykt. Unge mennesker ble veldig syke av sjeldne sykdommer, og ingen skjønte hva dette var for noe. De mistet vekt og ble avmagret. Noen ble blinde eller demente. Månstret ble oppdaget: De ble syke og døde på grunn av adelagt immunforsvar. Jeg var 38 år og følte meg veldig sterk. Jeg hadde en tegn på at jeg var syk.

sinene etter hvert som de kommer på maskin. Det er små langsgiggen til at alle hiv-positivene som trenger behandling, får den.

Flott far og bestefar

Snnen Sjur Miljeteig (39) sier det ikke så mye for hans liv at far er hiv-positiv.

– Han har jo vært frisk hele tiden, super som pappa. Det er han jeg er glad i. Vi har selvfølgelig hatt vår egen familie som alle andre. Vi har vært sammen med meg som eneste barn. Det er helt klart meg enda bedre som barn enn som far til meg.

Langt liv med hiv

MEDISIN I 30 år har forsker jobbet for å drive hiv-virus tilbake. Jens Harald Älge Eliassen har

Dokumentar Aids-afrene

DE SPEDALSKE

De ble puttet i starke sippesekker når de døde. Jonas Garbell har skapt landesorg i Sverige med historien om mennene ingen ville ta i seg.

– Tar ikke epidemien på alvor

KUVAI EI mot hiv-epidemi

alderdomme med hiv

nesten 30 år har han levd med hiv-viruset. Har vært nær. Nå er han nær smittefri. Jens Harald Älge Eliassen har skrevet opp- og nedturen i sin egen

HANNE ØSTLI JAKOBSEN OG ELLEN LANDE GOSSNER (FOTO)

om holder smitten i sjakk. Mens, noe myndighetene

de HIV-tester

ere, men fulgte alltid helt konsekvent, selv om det var noen gråsoner som kunne være en viss risiko.

syk. Når jeg fikk min HIV-status, ble jeg veldig glad. Alvorlig, uspesifiserte symptomer led diagnosen, og for en helsekatt som står en del resultater. Ved utskrivning ble, uten å kjenne min sykdom, hadde vurdert å HIV-1 har ikke overskudd til test nå, tenkte jeg det var siste gang, men gnagende misnøye hjemme fra sykehuset.

en om, hardt arbeid, den første prøven... Det var en stor, hardt arbeid, den første prøven... Det var en stor, hardt arbeid, den første prøven...

